

Wijziging Vreemdelingen-circulaire 2000

Besluit van de Minister voor Vreemdelingen-zaken en Integratie van 1 december 2004, nummer 2004/67, houdende wijziging van de Vreemdelingen-circulaire 2000

De Minister voor Vreemdelingen-zaken en Integratie, Gelet op de Vreemdelingenwet 2000 (Staatsblad 2000, 495), het Vreemdelingenbesluit 2000 (Staatsblad 2000, 497) en het Voorschrift Vreemdelingen 2000 (Staatscourant 2001, nr. 10);

Besluit:

Artikel I

A

De tekst van C1/5.5 Vreemdelingen-circulaire 2000 komt te luiden:

5 De vreemdeling heeft zich niet ontervraagd gemeld

Bij de beoordeling van de aanvraag wordt mede betrokken de omstandigheid dat de vreemdeling niet beschikt over een voor toegang tot Nederland vereist document voor grensoverschrijding, tenzij de aanvrager zich ontervraagd onder opgave van de plaats waar of waarlangs hij Nederland is binnengekomen, heeft vervoegd bij een ambtenaar, belast met de grensbewaking of het toezicht op vreemdelingen, en daar kenbaar heeft gemaakt dat hij asiel wenst.

Deze bepaling is gebaseerd op artikel 31 Vluchtelingenverdrag. Zij beoogt illegale immigratie tegen te gaan zonder dat daarbij vluchtelingen in de zin van dit Verdrag het risico lopen te worden gerefouled.

Aan een asielzoeker wordt niet tegengeworpen dat hij geen grensoverschrijdingsdocumenten bezit, indien hij zich uit eigen beweging, zo snel als redelijkerwijs van hem mag worden verwacht, heeft gemeld. De termijn hiervoor is gesteld op 48 uur na binnenkomst in Nederland. Daarbij tellen voor asielzoekers die zich moeten melden in het aanmeld-

centrum Ter Apel niet de uren in het weekend of op dagen die bij of krachtens de Algemene termijnenwet zijn aangemerkt als algemeen erkende feestdagen.

Indien de asielzoeker die niet in het bezit is van de vereiste documenten, een dergelijke melding niet heeft gedaan en hij wordt bij het binnenslands vreemdelingentoezicht aangehouden, dan kan zijn aanvraag worden afgewezen.

Indien de asielzoeker desondanks meent dat hij bescherming behoeft, wordt van hem een grotere inspanning verwacht om de noodzaak hier toe aannemelijk te maken.

B

De tekst van C3/11.1 Vreemdelingen-circulaire 2000 komt te luiden:

1 Plaats waar de asielaanvraag moet worden ingediend

Art. 3.108 Vreemdelingenbesluit:

1. Het model van de aanvraag tot het verlenen van de verblijfsvergunning, bedoeld in de artikelen 28 en 33 van de Wet, wordt bij ministeriële regeling vastgesteld.

2. De aanvraag wordt door de vreemdeling of zijn wettelijk vertegenwoordiger in persoon ingediend op een bij ministeriële regeling te bepalen plaats.

3. In afwijking van het tweede lid wordt, indien de vreemdeling rechteus de vrijheid is ontnomen, de aanvraag ingediend op de plaats waar de vrijheidsontneming ten uitvoer wordt gelegd.

De Minister heeft op grond van artikel 3.108, tweede lid, Vreemdelingenbesluit in artikel 3.42 Voorschrift Vreemdelingen de plaatsen aangewezen waar een asielaanvraag kan worden ingediend. Het betreft hier de plaatsen waar een aanmeldcentrum is gevestigd.

Hierbij geldt:

1. vreemdelingen die aangeven een asielaanvraag te willen indienen, wor-

den doorverwezen naar het Aanmeldcentrum Ter Apel;

2. in afwijking hiervan worden vreemdelingen, die stellen minderjarig te zijn en die naar het zich laat aanzien niet begeleid worden door een ouder of wettelijk vertegenwoordiger en die een eerste asielaanvraag willen indienen, doorverwezen naar het Aanmeldcentrum Schiphol;

3. vreemdelingen die zich aan een Nederlandse buitengrens (zee- of luchthaven) melden en aan wie de toegang is geweigerd, worden voor het indienen van een asielaanvraag overgebracht naar het Aanmeldcentrum Schiphol.

Voor vreemdelingen die een tweede of volgende aanvraag willen indienen geldt een bijzondere procedure (zie C5/20).

De asielaanvraag van vreemdelingen aan wie de vrijheid rechteus is ontnomen wordt op grond van artikel 3.108, derde lid, Vreemdelingenbesluit ingediend op de plaats waar de vrijheidsontneming ten uitvoer wordt gelegd (zie C5/22).

Indien een vreemdeling tegenover een korpschef te kennen geeft een asielaanvraag in te willen dienen, wordt aan de vreemdeling een vervoerbewijs verstrekt. De korpschef kan hiervoor trein- en buskaartjes verkrijgen bij Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND), Aanmeldcentrum Ter Apel of Aanmeldcentrum Schiphol (voor zover het vreemdelingen betreft die voor het indienen van de asielaanvraag naar Aanmeldcentrum Schiphol worden verwezen).

In die gevallen waarin de korpschef de vreemdeling doorverwijst naar het Aanmeldcentrum Ter Apel vermeldt de korpschef daarbij dat het Aanmeldcentrum Ter Apel in het weekend en op feestdagen gesloten is.

C

De tekst van C3/12.1.1 Vreemdelingen-circulaire 2000 komt te luiden:

1.1 Algemeen

Doel van de aanmeldcentrumprocedure is een indeling te maken van zaken in de volgende categorieën:

- a. zaken waarin zonder tijdrovend onderzoek binnen de aanmeldcentrumprocedure kan worden vastgesteld dat de aanvraag op grond van artikel 30 of 31 Vreemdelingenwet dan wel op grond van artikel 4:6 Algemene wet bestuursrecht, kan worden afgewezen (waaronder op voorhand kansloze zaken en claimzaken);
- b. zaken waarin zonder tijdrovend onderzoek binnen de aanmeldcentrumprocedure kan worden vastgesteld dat en op welke grond van artikel 29 Vreemdelingenwet de aanvraag kan worden ingewilligd;
- c. zaken die voorzienbaar meer onderzoek vergen voordat kan worden vastgesteld dat de aanvraag kan worden afgewezen of kan worden ingewilligd.

De zaken die behoren tot categorie a en b komen in beginsel in aanmerking voor afdoening in de aanmeldcentrumprocedure.

'Niet-tijdrovend' onderzoek betekent dat het moet gaan om onderzoek dat binnen de 48-uurstermijn kan worden verricht.

De asielzoeker wordt in de gelegenheid gesteld om op eventuele onderzoeksresultaten te reageren.

Raadpleging van openbare bronnen, zoals openbare stukken in het elektronisch documentatiesysteem van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) betreft per definitie geen tijdrovend onderzoek.

'Niet-tijdrovend onderzoek' impliceert ook dat de door de asielzoeker verstrekte gegevens bij een andere instantie, zoals bijvoorbeeld het ministerie van Buitenlandse Zaken, binnen 48 uur kunnen worden geverifieerd.

Tijdens de aanmeldcentrumprocedure is onderzoek bij het ministerie van Buitenlandse Zaken mogelijk indien de onderzoeksresultaten binnen de 48-uursprocedure verifieerbaar zijn.

D

De tekst van C3/12.1.3 Vreemdelingencirculaire 2000 komt te luiden:

1.3 48-uurstermijn

In het aanmeldcentrum geldt een proceduretijd van 48 uur. De uren van 18.00 uur tot 08.00 uur worden niet

tot de proceduretijd gerekend.

Daarnaast geldt dat, met uitzondering van aanmeldcentrum Schiphol, de uren gedurende het weekeinde en de dagen die bij of krachtens de Algemene termijnenwet zijn aangemerkt als algemeen erkende feestdagen, niet meetellen. Indien de aanmeldcentrumprocedure langer duurt dan 48 proces-uren vindt in principe doorverwijzing plaats naar een opvanglocatie.

Algemeen

De 48-uurstermijn vangt aan op het moment dat de vreemdelingenpolitie begint met het onderzoek naar de identiteit, nationaliteit en reisroute van de asielzoeker. In afwijking hiervan start de 48-uurstermijn automatisch wanneer de maximale wachttijd van vier uur tussen de aanmelding op afspraak en feitelijke opname in de asielprocedure is verstreken.

Vreemdelingen aan wie de toegang is geweigerd

Ook bij vreemdelingen aan wie de toegang is geweigerd, vangt de 48-uurstermijn aan op het moment dat de vreemdelingenpolitie begint met het onderzoek naar de identiteit, nationaliteit en reisroute van de asielzoeker.

In afwijking van de algemene regel geldt daarbij niet de maximale wachttijd van vier uur tussen de aanmelding op afspraak en feitelijke opname in de asielprocedure.

Wel start de 48-uurstermijn automatisch wanneer de maximale wachttijd van zes uur in verband met de grensbewakingstaken van de Koninklijke Marechaussee is verstreken, tenzij dit aan de vreemdeling zelf is te wijten. Hierbij geldt dat de uren van 18.00 uur tot 08.00 uur niet worden meegeteld bij de wachttijd. Externe omstandigheden, zoals bijvoorbeeld een sterk verhoogde instroom van het aantal asielzoekers op één dag, kunnen ook aanleiding geven tot een overschrijding van de wachttijd zonder dat de 48-uurstermijn aanvangt, mits onderbouwd door de Koninklijke Marechaussee of de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND). In dat laatste geval wordt in redelijkheid bezien op welk moment de 48-uurstermijn aanvangt, waarbij de 48-uurstermijn in elk geval aanvangt op het moment dat de vreemdelingenpolitie begint met het onderzoek naar de identiteit,

nationaliteit en reisroute van de asielzoeker.

E

De tekst van C3/12.2.5.1

Vreemdelingencirculaire 2000 komt te luiden:

2.5.1 Maatregelen van toezicht

De asielzoeker van wie de behandeling van de aanvraag plaatsvindt in een aanmeldcentrum en aan wie de toegang niet is geweigerd, moet zich in verband met de behandeling van de aanvraag beschikbaar houden in het aanmeldcentrum gedurende de uren tussen 7.30 en 18.00, behoudens die gevallen waarin aan de asielzoeker expliciet wordt meegedeeld dat de aanwezigheid ten behoeve van het onderzoek die dag voor de resterende uren tot 18.00 uur niet meer noodzakelijk wordt geacht. De op artikel 55, eerste lid, Vreemdelingenwet, gebaseerde aanwijzing hiertoe wordt zowel mondeling als schriftelijk gegeven. Hierbij wordt gebruik gemaakt van model M117-C. Dit model doet tevens dienst als proces-verbaal van uitreiking. De asielzoeker dient zich in het aanmeldcentrum beschikbaar te houden overeenkomstig de gegeven aanwijzingen.

Of de aanwezigheid ten behoeve van het onderzoek die dag voor de resterende uren tot 18.00 uur niet meer noodzakelijk wordt geacht is uitsluitend ter beoordeling aan de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND). Bij de beantwoording van deze vraag is met name van belang of voorzienbaar is dat er die dag geen onderzoek meer zal plaatsvinden waarbij de aanwezigheid van de asielzoeker van belang is. Hierbij wordt tevens rekening gehouden met de te verrichten handelingen door rechtsbijstand.

De tijd tussen 7.30 uur en 8.00 uur wordt niet gebruikt voor onderzoek naar de aanvraag, en geldt om die reden niet als proceduretijd. Deze tijd wordt slechts gebruikt voor het vaststellen dat met betrekking tot de persoon die zich meldt daadwerkelijk een aanmeldcentrumprocedure is gestart, voor het verrichten van administratieve beheersmatige handelingen en voor het verrichten van onderzoek op grond van artikel 55, tweede en derde lid van de Vreemdelingenwet.

De asielzoeker wordt erop gewezen dat het niet nakomen van de aanwij-

zingen consequenties heeft voor de afhandeling van zijn aanvraag. Deze omstandigheid wordt, op grond van artikel 31, tweede lid, onder b, Vreemdelingenwet, mede betrokken bij het onderzoek naar de aanvraag. Het niet naleven van de aanwijzingen is bovendien strafbaar gesteld bij artikel 108, eerste lid, Vreemdelingenwet. Wanneer de vreemdeling om 18.00 uur, of zoveel eerder als aan hem is meegedeeld dat de aanwezigheid niet meer wordt verlangd, het aanmeldcentrum wil verlaten wordt van het vertrek aantekening gemaakt. De vreemdeling krijgt een schriftelijke verklaring mee ten bewijze van het feit dat hij in het kader van een asiel-aanvraag in de gelegenheid is gesteld tot 7.30 uur de volgende dag zich buiten het aanmeldcentrum te begeven.

F

De tekst van C3/12.2.6

Vreemdelingencirculaire 2000 komt te luiden:

2.6 Procesbeslissing na het eerste gehoor

Na het eerste gehoor wordt beoordeeld welke zaken zich lenen voor het nader horen in het aanmeldcentrum (procesbeslissing). Hierbij wordt onderzocht of er sprake is van een zaak als genoemd onder C3/12.1.1, onder categorie a, waarvan de procedure in het aanmeldcentrum kan worden vervolgd.

De Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) kan op voorhand kiezen voor het vervolgen van de procedure in het aanmeldcentrum indien sprake is van (niet-cumulatief):

- contra-indicaties inzake openbare orde;
- niet-geloofwaardige verklaringen over identiteit, nationaliteit en/of reisroute, dan wel niet meewerken aan de vaststelling daarvan;
- een ander land dat verantwoordelijk is voor behandeling van de asielaanvraag en/of voor de verlening van eventueel benodigde bescherming (zoals bedoeld in artikel 30, onder a en d, Vreemdelingenwet en artikel 31, tweede lid, onder h, i en j, Vreemdelingenwet);
- beleidsmatige of wettelijke contra-indicaties voor statusverlening (er is bijvoorbeeld sprake van een veilig land van herkomst, legale uitreis of andere indicaties op grond van landgebonden asielbeleid);

– onterecht gebruik van de asielprocedure (bijvoorbeeld asieltoerisme). Zaken die zich op voorhand niet lenen voor nader onderzoek in de AC-procedure en derhalve na het eerste gehoor ter behandeling zullen worden doorgezonden naar een behandelkantoor, betreffen asielzoekers (cumulatief):

- die behoren tot de categorie beleidsmatig niet verwijderbaar (er wordt categoriale bescherming geboden of er is een besluit- of vertrekmoratorium van kracht); én
- van wie identiteit, nationaliteit en reisroute niet ter discussie staan; én
- voor wie geen ander land verantwoordelijk is; én
- bij wie geen sprake is van overige contra-indicaties.

Voor zaken waarin niet op voorhand duidelijk is welk traject moet worden gevolgd, geldt de volgende procedure als uitgangspunt.

Indien de procesbeslissing inhoudt dat wordt onderzocht of verdere behandeling in het aanmeldcentrum dient plaats te vinden, wordt dit door de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) meegedeeld bij de rechtsbijstand. De rechtsbijstandverlener kan met de asielzoeker het verslag van het eerste gehoor en de overige onderzoeksresultaten betreffende het onderzoek naar de identiteit, nationaliteit en reisroute van de asielzoeker nabespreken en de asielzoeker voorbereiden op een eventueel nader gehoor. Op grond van deze bespreking wordt rechtsbijstand in de gelegenheid gesteld om in essentie de asielmotieven weer te geven. Voor zover naar het oordeel van de rechtsbijstandverlener de zaak voorzienbaar meer onderzoek vergt of wellicht inwilligbaar is, wordt dit kenbaar gemaakt.

De Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) bepaalt vervolgens of de aanmeldcentrumprocedure wordt voortgezet dan wel dat de aanvraag van de asielzoeker ter verdere behandeling doorgezonden wordt naar een behandelkantoor en de asielzoeker (behoudens de uitzonderingen als genoemd in C5/20 en C5/21) wordt doorverwezen naar een opvanglocatie.

G

De tekst van C3/12.2.10.1

Vreemdelingencirculaire 2000 komt te luiden:

2.10.1 De kennisgeving

Op grond van artikel 3:47 Algemene wet bestuursrecht en artikel 42, derde lid, Vreemdelingenwet, dient de afwijzende beschikking gemotiveerd te zijn en in te gaan op de zienswijze van de asielzoeker.

De beschikking wordt door de vreemdelingendienst aan de asielzoeker uitgereikt. De rechtsbijstandverlener krijgt onverwijld een afschrift van de beschikking, indien de asielzoeker daar geen bezwaar tegen heeft.

Op of in de aan de asielzoeker uitgereikte beschikking, dan wel op een daarbij gevoegd formulier staat in elk geval vermeld:

- de datum, tijdstip en wijze van uitreiking beschikking;
- de naam of het dienstnummer van de uitreikende ambtenaar;
- een mededeling omtrent de voor de asielzoeker eventueel aan te wenden rechtsmiddelen;
- de termijn waarbinnen de asielzoeker Nederland dient te verlaten (zie ook 10.2).

Indien het niet mogelijk is de beschikking aan de asielzoeker uit te reiken omdat hij met onbekende bestemming is vertrokken dan wel zich niet heeft gehouden aan een aanwijzing gebaseerd op artikel 55, eerste lid, Vreemdelingenwet, geldt het volgende. De beschikking wordt uitgereikt aan de gemachtigde rechtsbijstandverlener. Is er geen gemachtigde bekend dan dient de vreemdelingendienst in een proces-verbaal te vermelden dat het niet mogelijk is de beschikking aan de asielzoeker in persoon of aan de gemachtigde uit te reiken, omdat vaststaat dat de asielzoeker buiten medeweten en instemming van de met het toezicht op vreemdelingen belaste instantie het aanmeldcentrum heeft verlaten wegens vertrek met onbekende bestemming, dan wel zich niet heeft gehouden aan een aanwijzing gebaseerd op artikel 55, eerste lid, Vreemdelingenwet en er geen gemachtigde bekend is. Tevens wordt in het proces-verbaal medegedeeld dat de beschikking ter inzage ligt en dat de melding van terinzagelegging van de beschikking zal worden aangeplakt op een centrale plek in het aanmeldcentrum. Vervolgens worden de beschikking en het proces-verbaal aan de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) in het aanmeldcentrum vers

trekt en de melding van terinzagelegging op de daarvoor bestemde plek in het aanmeldcentrum opgehangen. De beschikking is hiermee uitgereikt.

Indien sprake is van een inwilligende beschikking wordt in de beschikking aangegeven op welke grond de verblijfsvergunning wordt verleend. De uitreiking vindt plaats overeenkomstig de hierboven beschreven wijze.

H

Model 117-C wordt gewijzigd. Het gewijzigde model is als bijlage bij dit besluit gevoegd.

Artikel II

Dit besluit zal (met de toelichting) in de Staatscourant worden geplaatst en treedt in werking met ingang van 6 december 2004.

Rijswijk, 1 december 2004.

De Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie, namens deze, het hoofd van de Immigratie- en Naturalisatiedienst, P.W.A. Veld.

Toelichting bij wijziging 2004/67

A

C1/5.5 De vreemdeling heeft zich niet onverwijd gemeld

Voor de aanmeldcentra is – mede gelet op de afname van het aantal asielzoekers – besloten de werktijden te normaliseren. Dat betekent dat niet langer zal worden gewerkt in de avonden en, met uitzondering van het Aanmeldcentrum Schiphol, tijdens het weekeinde en op algemeen erkende feestdagen. Op deze wijze kan vooral worden bezuinigd op de kosten van toezicht en beveiliging gedurende het weekeinde en op de onregelmatigheidstoelagen van medewerkers in de avonden en in het weekeinde. Voor Aanmeldcentrum Schiphol blijft de wijziging beperkt tot het niet langer werken in de avonden. De reden daarvoor is dat een sluiting van het aanmeldcentrum in het weekeinde en op feestdagen tot hogere kosten in plaats van een besparing zou leiden. Dat heeft te maken met de kosten die zijn gemoeid met het vrijhouden van plaatsen in het Grenshospitium voor zowel asielzoekers wier aanvraag tijdens het weekeinde niet wordt behandeld als asielzoekers die zich in het

weekeinde aanmelden alsmede de kosten die zijn gemoeid met het vervoer van asielzoekers van en naar het Grenshospitium. Asielzoekers wier aanvraag in het aanmeldcentrum Ter Apel wordt behandeld en op wier aanvraag op vrijdag aan het eind van de dag nog niet is beslist, worden gedurende het weekeinde in de zogenoemde TNV opgevangen.

B

C3/11.1 Plaats waar de asielaanvraag moet worden ingediend [Zie toelichting C1/5.5]

C

C3/12.1.1

In het licht van de wens om asielzoekers zo snel als mogelijk duidelijkheid te geven over hun asielaanvraag, is besloten om naast afwijzingen ook inwilligingen te laten plaatsvinden op het aanmeldcentrum. Het dient daarbij te gaan om zaken waarbij binnen de beschikbare tijd op het aanmeldcentrum, op zorgvuldige wijze, kan worden vastgesteld dat er een grond voor verlening bestaat als bedoeld in artikel 29 Vreemdelingenwet. Naast de snelle duidelijkheid, heeft dit tevens kostenbesparing binnen de vreemdelingenketen als voordeel.

In de praktijk zal dit betekenen dat slechts op grond van de a-, b- of c-grond van artikel 29 Vreemdelingenwet zal worden ingewild in de aanmeldcentra. Dit is gelegen in het feit dat wanneer uit het eerste gehoor blijkt dat de asielzoeker naar verwachting in aanmerking komt voor een verblijfsvergunning asieli, er een wachtermijn van zes dagen geldt voor het nader gehoor, hetgeen aan afdoening in het aanmeldcentrum in de weg staat. Mogelijke verlening op de op de d-, e- of f-grond van artikel 29 Vreemdelingenwet zal vaak al uit het eerste gehoor blijken.

D

C3/12.1.3 48-uurstermijn [Zie toelichting C1/5.5]

Voorts geldt voor aanvragen van asielzoekers aan wie de toegang is geweigerd niet langer het zogenoemde deurkrukcriterium, inhoudende dat de 48-uurstermijn aanvangt op het moment dat zij het aanmeldcentrum binnentreden. Voor alle asielzoekers geldt nu dat de 48-uurstermijn aanvangt op het moment dat wordt

gestart met het onderzoek naar de identiteit, nationaliteit en reisroute door de vreemdelingenpolitie. Wel blijft er nog een verschil bestaan in de maximale wachttijd. Voor vreemdelingen aan wie de toegang niet is geweigerd geldt (in beide aanmeldcentra) een maximale wachttijd van vier uur tussen de aanmelding op afspraak en feitelijke opname in de asielpcedure. Voor vreemdelingen aan wie de toegang wel is geweigerd geldt in beginsel een maximale wachttijd van zes uur in verband met de grensbewakingstaken van de Koninklijke Marechaussee.

E

C3/12.2.5.1 Maatregelen van toezicht [Zie toelichting C1/5.5]

F

C3/12.2.6 Procesbeslissing na het eerste gehoor [Zie toelichting C3/12.1.1]

G

C3/12.2.10.1 De kennisgeving [Zie toelichting C3/12.1.1]

H

Model 117-C [Zie toelichting C1/5.5]

De Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie, namens deze, het hoofd van de Immigratie- en Naturalisatiedienst, P.W.A. Veld.